

December/January 2004

Г Л А С Н И К

St. Sava Serbian Orthodox Church

СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕН СВЕТИ САВА

*Зашто вам кажем: не брините се
духом својом шта ћеће јесити,
ни телом у шта ћеће се оде-
нути; душа је претешнија од
јела и шело од одела...*

*Него шитиће Царство Божије
и све ово ће вам се додати. (Лк.
12. 22,31)*

Inside this issue:

New heating installed	4
Светосавска прослава	7
Мисионарско писмо	6
Хиландарски монах у Вејкфилду	9
Интервју	10

Обред резања славског колача у Српској Православној цркви Светог Саве стр.7

НОВО ГРЕЈАЊЕ И ХЛАЂЕЊЕ У ЦРКВИ

После нешто више од месец дана рада на замени старог система за грејање и хлађење у нашој цркви, радови су коначно окончани 25. Новембра 2003. Радове је изводила локална компанија за грејање **FELITE BROS. INC.**

Да се подсетимо, на Ванредној скупштини, 10. августа је донета одлука да се стари систем грејања замени новим у целој згради. Такође је одлучено да се пређе са електричног на грејање на гас. Одмах се приступило тражењу компаније која ће изводити радове...стр. 3

ГЛАСНИК (Herald) is a publication
of St. Sava Serbian Orthodox
Church of Boston
33 W. Water St.
Wakefield, MA 01880
Tel. 781-246-9663

+++

St. Sava Church is a parish of the
Serbian Eastern American Diocese
which is under the jurisdiction of
the Serbian Orthodox Patriarchate
and His Holiness Patriarch Pavle in
Belgrade, Serbia

+++

Protonamesnik Aleksandar
Vlajkovic
Parish priest
Office Phone 781-246-9663
Home Phone 781-665-1434
E-mail: Fatheraco@aol.com

РАСПОРЕД СЛУЖБИ

Света Литургија недељом у 10 ујутру
Света Литургија радним данаом на Празнике у 9
ујутру
Исповест недељом од 9 до 10 ујутру

Divine Liturgy 10 a.m.
Confessions from 9 –10 a.m.
Liturgy on holidays during week 9 a.m.

Ако желите да добијате додатна обавештења путем
електронске поште –e-mail, пошаљите Вашу адресу
оцу Александру на Fatheraco@aol.com

Васкршњи пост почиње у понедељак, 23. Фебруара

Great Lent begins on Monday, February 23

Ново грејање (наставак са 1. стране)

Црквени одбор је као најбољу прихватио понуду компаније из Вејкфилда *FELITE BROS. INC.* који су у уговору понудили да за \$23.500 инсталирају грејање и хлађење у четири зоне. Наиме, црква и црквена сала биле би посебне зоне док би трећи спрат био подељен у две зоне: једна за стан а друга за остатак спрата.

Машинисти раде на довођењу гаса у цркву

Компанија је била одговорна да добије све потребне дозволе као и да прође све инспекције на крају што је и урађено.

Иако је постојао довод гаса у зграду, стручњаци из општине су одлучили да се промени доводна цев у зграду због застарелости. С обзиром да је главна линија с друге стране улице, требало је да се прекопа цела улица што је и урађено. Ово је све урађено о трошку гас компаније. Цео пројекат је требало да се заврши за око две седмице, међутим, узело је нешто више од месец дана да се све заврши. Хвала Богу, сада је завршено па се надамо да ће трошкови енергије бити мањи него раније.

ФИНАНСИРАЊЕ

Крајем августа смо се обратили за помоћ да би покрили трошкове. Тада је предрачун био да ће коштати око 17,000 међутим због болести контрактора који је обећао да донира свој рад узели смо другу компанију где смо платили пуну цену. На наше велико задовољство многи наши парохијани су се одазвали позиву и узели учешћа у акцији. Као резултат ове акције прикупљено је \$21,500. У наставку објављујемо списак приложника којима од свег срца захваљујемо (страна 4). Посебно захваљујемо Милици Погорзелски која је у име наше цркве координисала радове.

NEW HEATING AND AIRCONDITIONING

After more than a month of work on replacing the old HVAC in our church, it was finally completed on November 25, 2003. The work was performed by a local company, FELITE BROS, INC.

To begin with a little bit of history, on August 10th at a special assembly, the decision was made to replace the old system with a new one. It was also decided to switch from the electrical heating to gas heating. The search for a company started immediately. The Church Board decided to go with Felite Bros. Inc. who offered to complete the heating work in four zones for \$23,500. To be more precise, the church and the church hall would be two zones, and third floor would be divided into the other two zones.

The company took responsibility to obtain all permits and to pass all inspections which were completed in the end. Although there was already an existing gas line in our building, it was decided that the main pipe should be replaced because it was old. This was done free of charge by the Town of Wakefield. The gas was brought from across the street which required the closing of W. Water St. temporarily. Although everything was to be completed in about two weeks, it took about a month to finish it. We hope that our savings with the new heating system will be significant in the future.

FINANCING

At the end of August we sent a letter of appeal for heating donations. The estimate at that time was lower since one of our parishioners was to perform the work and to donate most of his time. Due to his illness this was not possible. We were very glad that many of our parishioners responded and as a result, we collected about \$21,500. A special thanks goes to Milica Pogorzelski for coordinating this project. **THANK YOU ALL FOR YOUR GENEROUS HELP!**

List of Donors for Heating & AC replacement

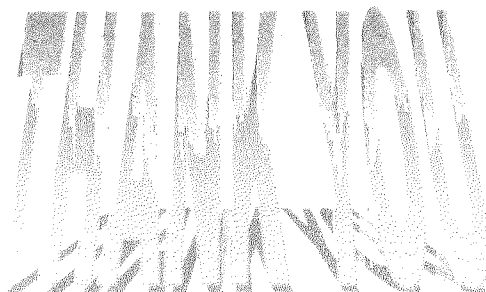
Bardow, Alexander K.	Krstanovic, Stoja & Vojin
Bijelic Radenko & Ljubica	Kuljic Bozidar
Bishop Gregory & Mira	Makivic Miloje & Irina Stojanovic
Bjelotomic Milan & Dusanka	Maric, Slobodanka
Bogavac, Milos	Markelic, Predrag & Nikolina
Boskovic Jovan & Sabrina Craigo	Matejic Milorad & Denise
Bozovic Predrag	Mesic Krsto & Slavica
Coric Zoran	Mikic Bora & Ljubica
Cosic Boro	Milasinovic Dusan
Dejeu Olimpiu	Milic, Milan
Djordjic Vojislav & Daniela	Milojevic Trajanka
Dragojevic, Milan	Milosh, Bria and Bata
Ernjakovic Rade & Vesna	Nadrljanski, Dragana
Fiser Valerija	Nickovic Srdjan
Gajic Slobodan & Jelka	Niketic Stephanie and Novak
Godic Nenad & Milica	Petakov Dragan & Ivolda
Gorgievski, Blagoj and Jelena (in memory of Jelica G)	Pishenina Tatyana
Grcev Dimitar	Plavsic Zeljko (Mark) & Ljiljana
Grkovich Alex & Ljiljana	Pogorzelski Milica & Donald
Gruber Barbara	Porobic Slobodan & Nada
Grujic, Dragan & Danica	Potkonjak Dragan
Haberman, Allan	Potkonjak Stevo & Marija
Jovanovic Dragan	Radic Ljubomir & Zdravka
Jovanovic Drago & Zora	Rakic Olga and John Schoenbaum
Karathanos Achilles & Usha	Ristanovic Miljenko
Koldzic Djordje	Rogish, Steven William
Kondic, Mirjana	Simic Bosko & Mileva
Kovijanic Predrag	Sizemore Nada & David

St. Petka Circle of Serbian Sisters
 Stojkovic, Nebojsa & Sanja
 Suka, Dusan & Zakira
 Tarason David & Olivera
 Tomic Zivorad
 Topic Savo
 Trbovich, Alexander & Ana
 Velickovic, Vera & Petar
 Vidacic, Dragan & Anka
 Viucic Ostoja & Radmila
 Vlajkovic, Rev. Aleksandar & Vera
 Vragovic Cedomir & Dragana Dosen
 Vranic Radmila
 Vucinic Mara

From Maja-Ana G. Stojkov's Serbian Classes:

Cunningham, Timothy & Irena
 Stojanov, Michele
 Tomic, Pamela & Ratko
 Woodward, Rebecca

Коло српских сестара свечано прославило своју славу Свету Петку 26. октобра 2003
 Кума Славе Олга Бошковић предаје икону Свете Петке чланицама Кола

МИСИОНАРСКО ПИСМО:

Једноме који се противи Богу

Негодујеш ни на кога мањег него на Господа Бога што ти не иде све по твојој вољи! Нашао си био богату девојку за сина, а син се оженио сиротицом. Купио си много жита да тргујеш. Но цену житу пала, а ти си штетовао. Кренуо си био у оближњи град на јавну продају нечијег имања. Но уз пут догоди се тако страشان плусак кише, да си се морао вратити, те си и ту изгубио. „Шта хоће Бог са мном?“ питаш се у гневу своме. Рећи ћу ти шта хоће: Хоће да буде воља Његова а не твоја. Један човек дуго се молио другом човеку за нешто, и овај му учини по молби. Хоће ли се, дакле, онај молилац љутити што му је овај учинио по вољи? Свакако неће. Што се ти љутиш? Гле, ти сваки дан читаш Оче наш. А у Оченашу стоји и ова молба Богу: Нека буде воља Твоја као на небу тако и на земљи. Нека буде воља Твоја Боже! изговориш ти сваки дан. Сваки дан ти се молиш Богу, да буде Његова воља а не твоја воља, нити ма чија друга. Што се, дакле, срдеш, што ти је Бог услишио молитву, и упутио догађаје у Твом животу по Својој вољи а не по твојој? Остави за сада она три непријатна догађаја и не суди о њима одмах. Пустити нека прође извесно време, па их онда погледај и процени у светлости доцнијих догађаја у животу твоме. Можда ћеш се радовати, што ти се син оженио сиротицом а не мирациком. Можда ћеш се веселити што си ти један штетовао на оном жити, док су многи сиромаси лакше дошли до хлеба. И можда ћеш бити благодаран што те је онај плусак спречио, да не купиш имање неких бедних наследника, који су плакали у кући и проклињали док је добош лупао под кућом.

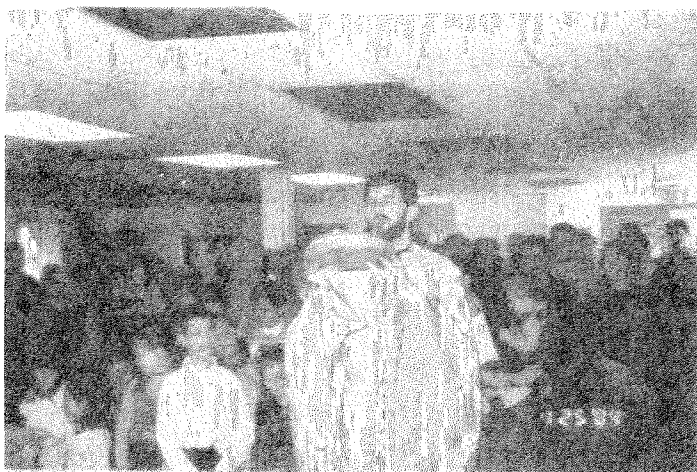
Не ропњи, дакле, на Онога, који те је створио, који те држи и који те чека. Сети се Павлових речи: Ко си ти, о човјече, да се супротиш Богу? /Римљ. 9,20/. А ја ћу те потсетити на једнога владара, који је разумео прст Божији у несрећи својој и покорио се вољи Божијој. Пре тако око 300 година највећа флота на свету била је шпанска флота. Моћни краљ Филип владао је Шпанијом. Па зарати краљ Филип против Енглеске, с поуздањем да ће сигурно победити. Његова флота названа је Велика Армада. Том флотом командовао је најбољи адмирал шпански. Но у време борбе догоди се на мору небивала бура, тако да Велика Армада пропадне више од буре него од Енглеца. Тада се врати ожалашћени адмирал своме краљу и сав у страху и сузама саопшти му, како је Велика Армада уништена буром. Адмирал је очекивао, да ће се краљ на ту вест разјарити и да ће га љуто казнити. Међутим Филип мирно саслуша свога адмирала и рече му: „Па ја Вас нисам ни послао у рат против Бога него против људи“.

Ко си ти, дакле, о човече, да се супротиш вољи Божијој?

Свети Владика Николај Велимировић

Светосавска прослава

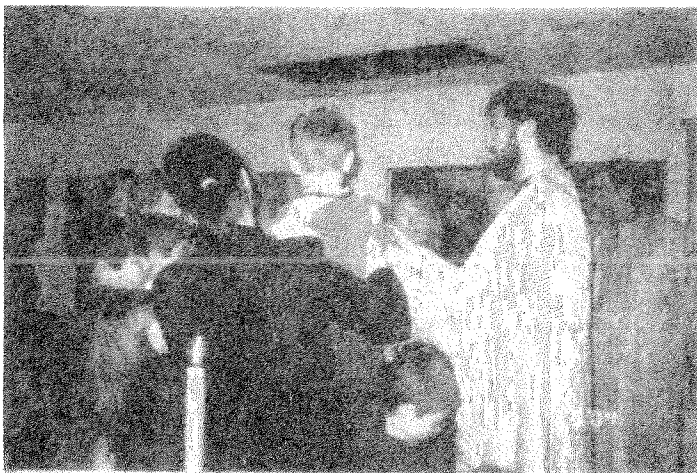
У недељу, 25. јануара свечано је прослављен Свети Сава, заштитник наше парохије и слава свих ђака. После Свете Литургије пререзан је славски колач. Кумови славе ове године су били Рашко Ојдровић и Миљана Бован са синовима Петром и Александром. После ручка, у препуној црквеној Сали, изведен је пригодан програм који су организовале учитељице недељне школе Памела Томић и Маја Стојков.

Резање славског колача

За време ручка

И најмлађи парохијани учествују у обреду

Дара Никетић рецитије за време програма

МИСИОНАРСКО ПИСМО

Руском пуковнику Е. Т. О разговору у цркви

Код Вас Руса не разговара се у цркви. Отуда није чудо што сте се Ви огорчили стојећи у српској цркви и слушајући разговор око себе. У томе Срби више личе на Грке него на Русе. Пре 15 столећа морао је свети Златоуст да оштро опомиње цариградске Грке због разговора у храму за време богослужења. Али ни Руси нису били увек без ове мане. Пре двеста и толико година био је принуђен цар Петар Велики да изда указ против разговарања у цркви. По томе указу кажњаван је свако ко разговара у цркви за време службе новчаном казном од једне сребрне рубље/ што би данас у нашем новцу износило око 40 динара/. Та рубља ишла је у корист црквене касе.

Заиста је тешко разумети, како се неки људи / ту разумем, наравно и жене/ дрзну разговарати на служби Божијој. Гле, једном у седам дана дођу у цркву, па и оно мало времена што су мислили посветити Богу употребљавају за продужење разговора које су водили пуних шест дана! Једном у седмици излазе пред лице свога Створитеља па и у том свечаном часу не мисле на лице Његово него завирују у тамна лица један другог! Од стотину будних сати, колико имају у седам дана, пожелели су само један сат поклонити Богу својему, но чим су стигли у цркву као да су се покајали и за тај један једини сат те и њега као и све остале испуњују причама о земљи и пепелу! Боже мој, колико неуздржање! Колика недисциплина воље и слабост духа!

Али и колика увреда Богу! Замислите, да су ти исти људи позвати у аудијенцију код једног земаљског кнеза. Па замислите да кнез њима говори, а они не обраћају пажњу на оно што он говори него гледају једно у друго и разговарају о томе, да ли су боље фабричне или занатлијске ципеле. Који земаљски кнез увређен и разјарен не би отерао ту неуљудну руљу испред себе?

А на служби Божијој у храму ми смо заиста у аудијенцији код Цара над царевима. Јер ту и тада пред нас се иставља лик Спаситеља нашега Господа Исуса Христа и понављају се речи из Његових уста. И место да слушамо Његове животворне речи, ми се окрећемо једно другом и занимамо клапњом о ништаријама. Како да се Он не увреди? И како да очекујемо неку корист од таквич „молитава“? Па то је далеко луђа молитва од оне фарисејеве. Јер фарисеј и ако није знао како се треба молити знао је коме се у цркви треба молити. Он се осећао пред лицем Бога, зато је упућивао своје речи и молитве Богу а не људима око себе.

Када пак удари мука, онда настаје вајкање и - срдња на самога Бога. „Ето, ишла сам у цркву увек и увек. Па зашто мене Бог тако да удари? Зар сам ја то заслужила?“ Да, кћери, ишла си у цркву, али не како се иде у цркву него као у - парк.

Па онда, господине пуковниче, требало би оне крштене разговорције у цркви да се сете и застиде. Дас се сете великих хришћанских столпника, који су проводили у ћутању и молитви по 30 и 40 и 50 година, не обазирјући се ни очима ни ушима на људе око себе. И они су били од крви и од меса а не од челика. Али су имали страх од Онога, пред Којим су стајали, и пред Којим и херувими дрхте. Како би било дивно, и спасоносно, кад би се и ове наше разговорције са немарним језиком решиле бити столпници бар један сат у недељи дана!

Нека им је на помоћ Бог и сви Божији столпници. А вама здравље и спасење.

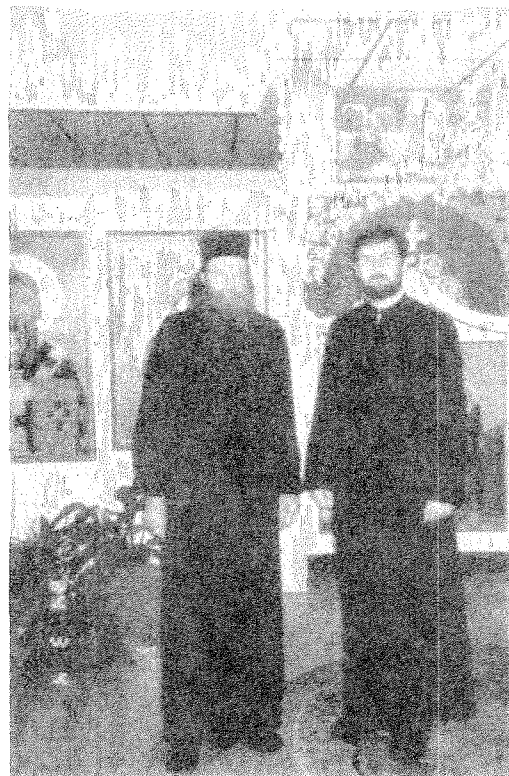

ПОСЕТА СВЕТОГОРСКОГ МОНАХА

У недељу, 15. новембра 2003. године имали смо изузетну част и прилику да нашу цркву посети један монах из царске лавре Хиландара на Светој Гори-јерођакон Серафим. После Свете Литургије отац Серафим је говорио о животу у манастиру и Св. Гори уопште. На крају предавања он је одговарао на питања наших парохијана. Био је ово један занимљив и душекористан догађај вредан памћења.

Пре посете Бостону о Серафим је боравио Хамилтону, Канада где је парохији Св. Николе уручио идентичну копију чудо творне иконе Богородице тројеручице.

После посете Бостону отац Серафим је отпутовао за Њујорк одакле је одлетео натраг у Свету гору.

РАДОВИ ОКО ЦРКВЕ

Вероватно сте приметили да се спољашњи изглед цркве мало променио. Потпорни зид који се обрушио на улазу са паркинга у салу замењен је новим, бетонским. Такође, стара ограда је замењена новом а изнад улаза је направљена надстрешница. Позади цркве је замењена ограда која је пропала и представљала опасност да неко од деце падне и повреди се. Исто тако замењена су задња врата на кухињи. Најгопљије захваљујемо браћи Срђану и Неши Ничковић који су донирали свој рад за ове пројекте.

У току Новембра месеца офарбани су ходници у црквеној згради и стан на другом спрату. Хвала Љубиши Драгин и Перу Поповићу за добровољни рад.

У суботу, 22. новембра детаљно су очишћени сви тениси у црквеној сали, ходницима и апартману. Чишћење је обављено од стране професионалне компаније за чишћење. Захваљујемо парохијанину Божидару Куљићу за сношење трошкова чишћења.

Interview with Nada and Slobodan Brkic
By Nada Bankovic

Када сѐе њочели да њевајѐе?

Слободан: Све је почело од 1999 год. Баш овде у цркви у Бостону за време НАТО бомбардовања Србије када смо први пут наступили певајући духовну музику. Љубав према духовној и изворној музици развила нам је наша мама. Она нам је да тако кажем ,диригент, она нам одабира репертоар, она нас учи и саветује.

Од 2001 године бавимо се и класичном музиком. Идемо у музичку школу и тамо учимо да свирамо класичну музику на клавиру. До сада смо имали неколико концерата од којих бих издвојио два велика наступа у Горњем Милановцу. Нарочито задовољство нам представљају наши наступи по црквама, и носимо дивне успомене и на наш наступ у цркви Светог Саве у Бостону

Како сѐе се одлучили за духовну музику?

Слободан: Ми јако волимо да певамо. Слушали смо неке касете, пробали смо и ми да певамо, видели смо да имамо слуха, и све то нам се допало. Када нам је најтеже ми увек певамо (смех).

Колико честѐо вежбајѐе?

Нада: Вежбамо готово свакодневно када год имамо и мало слободног времена. Наравно, највише времена за вежбање имамо током викенда.

Шѐа волиѐе више да радиѐе да вежбајѐе њевање, или да учиѐе за школу?

Слободан и Нада: Ништа није тешко када имамо подршку родитеља, Божију помоћ и наравно, нашу песму.

Вас двоје имајѐе још једну сестѐру и брајѐа. Да ли они њевају?

Нада: Да, Слободан и ја имамо и сестру Веру. Ми смо тројке. Вера је страрија од мене 5 минута а од Слободана 10 минута. Такође имамо и млађег брата Миодрага.

Слободан: Нада, Вера и ја смо трио и тако највише волимо да певамо. Без Вере смо некако крњи. Гласови нас троје се у песми лепо допуњавају. Што се нашег најмлађег брата тиче, он је још увек мали и за сада није заинтересуван за музику.

Нада: Када смо принуђени да наступамо без Вере, као и овом приликом у Бостону, људима се то јако допада. Ипак мислим да нас троје, заједно са Вером звучимо још много боље.

Како вам се свиђа Бостон?

Нада: Бостон ми се јако допада. Нарочито су наши људи добри према нама.

Слободан: Добар је Бостон али више волим када је наша цела породица заједно у Србији. Када дођемо у Бостон због наших прегледа, не путујемо сви заједно.

Да ли желиш да се бавиш музиком и када одраснеш?

Слободан: Наравно. Ја имам план да завршим соло певање при музичкој школи, да усавршим свој глас и да се бавим певањем духовне и изворне народне музике. Желео бих такође да свирам клавир, као и да певам при неком црквеном хору. Осим музике, волим и стране језике и желео бих да у будућности преводим са енглеског и италијанског.

Нада: Ја намеравам да завршим енглески језик и музичку школу

Желиш ли још нешто да додеш?

Слободан: Захваљујемо се свештенику, и свим људима у цркви који су нам помогли приликом наших боравака у Бостону и који су нас слушали и подржали када смо наступили у нашој цркви. Надамо се да ћемо у Бостону певати још много пута

БРКИЋ ТРИО ЗА ВРЕМЕ КОНЦЕРТА У ЦРКВИ СВ. САВЕ У ВЕЈКФИЛДУ 13. ДЕЦ. 2003

Preparation for Holy Communion

Article from OED Book / October 7, 2000

By Father Thomas Hopko

Committed Orthodox Christians order and measure their lives in this world from communion to communion.

We greet the Lord's Day each week with the eager expectation of entering into holy communion with God by the action of His Holy Spirit in the Church, through Jesus Christ, God's Son and Word, who is also the Lamb of God and the Bread of Life. Following each Lord's Day, we live in memory of the blessed experience of holy communion, and we begin immediately to anticipate this divine gift in the next divine liturgy.

Christians live from Sunday to Sunday, and, throughout the year, from Pascha to Pascha. We also live from liturgy to liturgy, from eucharist to eucharist, from communion to communion. Our lives are measured and tested by this sacred event. All that we are and do finds its beginning and end, its meaning and fulfillment, in God's gift of holy communion through Christ and the Holy Spirit in the Church.

Continual Preparation for Holy Communion Committed Christians remember what God has done in history and anticipate what God is yet to do. We live in function of Christ's first coming as a slave to be crucified and glorified, and His final coming at the end of the ages to establish God's kingdom.

The Church's eucharistic worship unites and embraces the Lord's two comings, together with all of God's mighty acts in history. It makes them present for our participation, here and now, for the forgiveness of sins, for the healing of soul and body, and for life everlasting.

Every moment of a Christian's life is a preparation for the encounter with God which is sacramentally realized in holy communion. Every moment we are making ready to enter God's kingdom which is coming with observation and power at the end of the ages. We live every moment in constant awareness of the Lord's presence in our lives here and now, preparing us in hope for unending communion with Him in the age to come.

In this perspective, everything that we Christians think, say and do in every moment of our lives is a preparation for holy communion -- in this life in the holy eucharist, and without end in the age to come at the end of the world.

General Preparation for Holy Communion Because we Christians living in this world are inevitably caught up in earthly activities, afflictions, trials and temptations, and because we are so easily overcome by sinful passions, God gives us ways by which we are enabled never to forget Him. He provides practices by which we can keep ourselves constantly prepared to meet Him at His coming. He offers rules of spiritual and physical discipline for us to practice so that we can remain constantly alive to His presence and power in our lives and so to be ready to receive Him when He gives Himself to us in holy communion.

The general disciplines for preparing for holy communion are the disciplines of Christian life itself. They are the practices which keep us alive to God, the actions which open our minds, hearts and bodies to the presence of God's grace and power in our lives. They basically include:

- regular participation in the Church's liturgical worship
- regular practice of a rule of personal prayer
- regular practice of a rule of ceaseless mental prayer, or "prayer of the heart," to insure our constant remembrance of God
- regular practice of periods of silence

regular practice of fasting and abstinence
regular reading of the Bible and spiritual writings
regular confession of sins (and thoughts, feelings, temptations and dreams) to our pastor, or to someone whom our pastor authorizes and blesses for this purpose
regular giving and receiving of forgiveness of sins with all the people in our lives
regular donations of money to the Church, and to those in need
regular sharing of our time, energies, and possessions with others
constant effort to do our daily work as well as we can, to God's glory, for the good of people, and
constant striving not to sin in the smallest way in the routine activities of our everyday life and personal relationships.

The words regular and constant are repeated and emphasized because our spiritual practices and activities must be done according to a rule (regula, kanona, pravilo). They must be done constantly and consistently with conscious attention and discipline. They cannot be left to whim, caprice or feeling.

What a person does in regard to liturgical worship, personal prayer, fasting, reading, contributing, working and serving will be shaped according to the conditions of his or her life. It will be different for each person according to age, strength, health, available time, and personal capabilities. The saints say that rules of prayer, reading and fasting should be brief but frequent, simple, pure, uncomplicated and keepable. They should be determined and established with spiritual advice and counsel in ways which permit them to be easily included within the real possibilities of one's actual life.

Specific Preparation for Holy Communion

In addition to the Christian's general spiritual discipline, each believer must make specific devotional efforts in preparing for holy communion. These efforts will also differ from person to person. They will include a set number of specific prayers and readings, a specific practice of confession and reconciliation with others, and specific good deeds, such as almsgiving and financial contributions. They will depend on the conditions of one's life.

A monastic person or clergyman, for example, will normally have a longer rule of specific preparation for holy communion than a lay person. A person with fewer duties will also be freer to spend more time and effort in concentrated preparation for eucharistic communion than someone who has more tasks to perform (for instance, a mother of small children).

People with disciplined spiritual lives who partake regularly and frequently of the sacraments will have less specific preparation for holy communion than those with undisciplined spiritual lives who seldom partake of the holy mysteries. The latter will surely have to make extraordinary efforts to read special prayers, keep special fasts, do special good deeds, give special contributions, and make special acts of sacramental confession when these practices are not a regular, constant and consistent part of their lives.

Prayers Before and After Holy Communion The usual psalms and prayers for Orthodox Christians before and after partaking of holy communion are contained in Orthodox prayer books of various editions. Literate believers must decide with spiritual counsel how they will, as a rule, use these prayers of preparation and thanksgiving. When this decision is made, every effort must be made to keep one's rule until it must be adjusted or altered, again with spiritual counsel and advice, because of the changing conditions of one's life.

When we believers fail to keep our rules, we must find the reasons for our failures, and take appropriate action, once again with the assistance of our pastors and spiritual guides. In this way our participation in the Lord's

Mystical Supper will be done in a worthy manner. It will be for the forgiveness of our sins, for the healing of our souls and bodies, and for our eternal salvation, and not for our condemnation and judgment.

May the Lord convince us of our unworthiness to partake of holy communion. May He teach us that nothing we can say or do makes us worthy of this divine gift. May He convince that only the heartfelt confession of our unworthiness to partake permits us to participate in a worthy manner. And may He empower us to obey His Word and receive His Body and Blood in godly fear, with faith and love, so that we may really see the true light, find the true faith, receive the heavenly Spirit, and worship the Undivided Trinity Who has saved us through holy communion with Himself.

REMEMBERING DOCTOR MIRJANA KONDIC

By Marija Ilic

Dr. Mirjana Kondic 1949-2003

It is difficult to find the right words to express our pain caused by the loss of dear Mirjana and to share the sorrow with her family and friends in our parish in Wakefield. Mirjana was one of the main initiators of the renewal of Serbian Orthodox Church whose tenth anniversary we recently celebrated. She has put enormous effort and love into everything that was necessary to do to re-form the kernel of Serbian Orthodoxy in New England. I will always remember the first years of coming to our St. Sava Church in Wakefield and the numerous holidays spent with Mira, her dear mother Draga and sister Ljilja, brother-in-law Alec and nephews Danilo and Andrej. Mira and her family have always been the first to help our Father Aleksandar and his wife Vera, and have provided much of the needed support throughout the beginning challenges.

With Mirjana's departure our parish has ended its period of innocent childhood. The parish is getting larger, the new generation is gradually replacing the older generation, and we are building deeper roots in this part of the world. However, many of us are undergoing the beginning difficulties in a foreign country. The opportunities for professional development and material stability are significant, and may threaten to displace the efforts needed to maintain our religious and national identity. In such moments of personal weakness, it is sufficient to remember Mira and quickly realize that it is indeed possible to be successful in what we have chosen to do in our lives, to become financially stable and to, at the same time, nurture deep in our heart in soul love toward God, Serbian heritage, family and friends. In my last hours spent with Mira next to her bed I have realized possibly for the first time in my life the un-measurable and true need to share both good and bad with a friend like Mira. I realized the deep meaning of friendship which would be impossible without a spiritual unity.

My memories of Mira are beautiful. She loved life, music, dancing; she found time to share both good and bad with friends and to always see the better side of each person. I deeply believe that the biggest gift we could give to Mirjana which would make her real proud is the bright future of our parish in which love to our God, and love and understanding for all of our fellow parishioners would blossom. This deep love was felt as we were saying our final farewell to Mirjana, and I hope that this love would continue in our parish for the years to come. This love is something that nobody can take away from us and it would make us infinitely rich. Let the bright memories of Mira help us reach this important goal in our own lives.

Enabling Prayer

Fr. Ted Stylianopoulos

Obtaining a meaningful prayer life requires discipline, hard work, and learned practice.

Q. When Lent comes around, I seem to do okay with fasting and the extra church services. But I never seem to get hold of meaningful, personal prayer. Can you help me?

I don't know if I can help you fully with your problem because I, too, have struggled with personal prayer all my life. However, I take comfort in the fact that even the greatest mystics experienced periods of dryness and alienation from God. Nevertheless, their advice is to hang on to prayer like a drowning person would hang on to a rope. God's grace eventually, somehow, dispels the darkness, and sunshine returns. That is, at least until the next bout in the ups and downs of life, as we hopefully grow and mature.

Early in seminary life, I came across a brief work that struck me as an instant analysis of the Christian life, the larger context of prayer. Prayer must be seen as an integral part of our entire existence, because just as prayer affects how we live, how we live affects our prayer. The title of the work is "Letter to Nicholas," authored by St. Mark the Hermit (fifth century). It may be found in "The Philokalia," Vol. I, edited by G.E.H. Palmer and others (Faber and Faber, 1979).

Three key words in particular grabbed my attention in the "Letter to Nicholas." They were ignorance (*agnoia*), forgetfulness (*lethe*), and laziness (*rathymia*). These words somehow reflected my own difficulties with the spiritual life and prayer. But what could I do to overcome them?

St. Mark taught that these three evil "giants" that kill the soul must be conquered with knowledge, remembrance of God, and inner fervor—all possible only with complete reliance on the grace of God. I soon set about applying the lessons to my struggles with prayer.

Jesus said: "Know the truth and the truth shall make you free." Eager to dispel ignorance and to find freedom in the ways of prayer, I began to read books and essays, both ancient and contemporary, about prayer and the spiritual life. To come to know the meaning and purpose of prayer is to come to value and embrace the way of prayer.

Two things particularly stand out. One is that our thoughts and actions in daily life must be consistent with the essence of prayer, which is the seeking of personal intimacy with God. For example, one cannot be given to gossip, exploitative acts, or immoral imaginations and expect to make any progress in prayer.

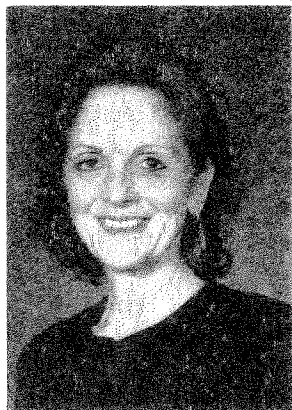
The other thing is that prayer, by its very nature as a personal encounter with God, is a wrestling with self as much as it is with the mystery of God. The experience is both thrilling and scary because it carries with it tremendous implications for change. Seeking to grasp God, you find out after a while that God has grasped you. I am convinced that one of the biggest difficulties with prayer is the human fear and resistance to being grasped and changed by God, even as we believe that God is love.

What about forgetfulness? How often have I been inspired by a sermon, or an act of worship, or by the example of a Christian friend, only to find that a few hours later no trace of that inspiration can be found in my soul. How many times over my long life have I had special, transforming moments and days with God, then at other times feel totally estranged from God! Human beings are weak, distracted, negligent, forgetful—yes, sinful. The antidote is the practice of "the remembrance of God." The saints teach that to remember God is to carry God in our hearts. We remember God by sharing in the life of the church. We remember God by acts of kindness to others. We remember God by taking moments throughout the day to lift up our minds in thanksgiving and adoration.

The daily remembrance of God nurtures spiritual alertness and strengthens us in the set times of prayer.

Continued page 17

СЕЋАЊЕ НА ДОКТОР МИРЈАНУ КОНДИЋ

Др. Мирјана Кондић
1949-2003

Тешко је наћи праве речи које би могле изразити бол за драгом Мирјаном и поделиле тугу са њеном фамилијом и пријатељима у нашој парохији у Вејкфилду. Мирјана је била један од главних иницијатора обнове Српске православне цркве чију десетогодишњицу смо недавно прославили. Она је уложила огроман напор и љубав у све што је било неопходно да се обнови језгро православља у Новој Енглеској. Ја ћу се увек сећати првих година када сам долазила у нашу цркву Светог Саве, и многих празничних дана са Миром и њеном драгом мајком Драгом и сестром Љиљом, зетом Алеком и сестрићима Данилом и Андрејом. Мира и њена породица су били први да помогну нашем оцу Александру и Вери, и да их охрабре да преброде почетничке тешкоће.

Са одласком Мирјане завршио се период детињства наше младе парохије. Ми смо сада бројнији, млада генерација почиње да полако смењује старију генерацију и корени наших људи у овом крају постају дубљи. Међутим, многи од нас пролазе кроз почетничке тешкоће у туђој земљи. Могућности за професионални развој и материјалну стабилност понекад надјачају жељу за очувањем свог верског и националног идентитета. У моментима личних слабости, довољно је да се сетимо Мире и да схватимо да је могуће да се буде успешан и цењен у ономе што смо изабрали да радимо у животу, да се постигне материјална стабилност и да се у исто време гаји дубоко у души и срцу љубав према Богу, Српству, родбини и пријатељима. У мојим последњим часовима проведеним са Миром крај болесничке постеље ја сам схватила можда по први пут у мом животу неизмерну и истинску потребу да поделим и добро и зло са пријатељем какав је Мира умела да буде. Схватила сам дубоки смисао пријатељства које је немогуће без духовног јединства.

Моје сећање на Миру је прелепо. Волела је живот, игру, музику, нашла је време да подели добро и зло са пријатељима и да увек види бољу страну сваког човека. Ја дубоко верујем да би највећи поклон Мирјани и њен понос била светла будућност наше парохије у којој цветају љубав према Свевишњем Створитељу и разумевање и љубав према свим ближњима. Та дубока љубав се осећала када смо се опраштали од Мирјане, и ја се надам да ће се наставити у нашој парохији на много година у будућности. То је нешто што нам нико не може одузети и што нас чини неизмерно богатим. Нека нам светла успомена на Мирјану помогне да достигнемо тај важан животни циљ.

Марија Илић

Enabling prayer from p. 15

And finally, there is the matter with laziness to be countered with fervor and work. How blessed are those souls who spontaneously run after God! Frankly, I am not one of them. I love God, but I can come up with myriad excuses not to pray or to pray hastily and get on with other things. St. Mark the Hermit praises zeal, but whatever little fire I have experienced has come after hard work at prayer. Did not St. Paul himself, that great apostle of faith and grace, speak about strenuous training and disciplining of the body (1 Corinthians 9:24-27)?

That means, in part, blocking out daily times for prayer and keeping them with firm resolve. That means studying and using a helpful prayer book as a practical guide. It means the ongoing reading of scripture and other meditative books. It means faith, commitment, concentration, willingness to forgive others in prayer, and above all readiness to risk being grasped and changed by the presence and power of a loving God.

It is through hard work and learned practice, at least for most of us, that prayer becomes a personal sacrament of grace. Then we can catch a glimpse of what the saints called prayer as "spiritual breathing," "being alive to God," "joy of the soul," "light of the mind," "heaven in the heart." It is then the life itself seems to become a prayer.

Are You Making International Calls?

England 5.9¢
Germany 5.9¢
Italy 5.9¢
Russia 10¢
Moscow 5.5¢

Serbia & Mn. 15¢
Bosnia 17¢
Slovenia 11¢
Ukraine 16.9¢
Greece 8.9¢

Croatia 10.9¢
Macedonia 21.9¢
Bulgaria 14¢
Romania 18.9¢
Czech Rep. 7¢

Unlimited Dial-up Internet for Only \$9.95/Month

• **Quality**

• **Reliability**

• **Savings**

Info: 617.375.0773 or e-fficiency@hublab.com

ST.SAVA SERBIAN ORTHODOX CHURCH OF BOSTON
33 W. WATER ST.
WAKEFIELD, MA 01880

ADDRESS SERVICE REQUESTED

**PRESORTED
STANDARD US
POSTAGE PAID
WAKEFIELD MA
PERMIT NO 766**

